

BENİN PAZAR BİLGİLERİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	3
2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ	10
3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER.....	14
4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER	17
5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER	19

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Mevzuatı (İthalat Rejimi, İhracat Rejimi)

Benin, 1996'da Dünya Ticaret Örgütü'ne üye olmuş ve hâlihazırda Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS), Gelişmekte Olan Ülkeler Arasında Küresel Ticaret Tercihleri Sistemi (GSTP) ve Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği (WAEMU, Fransızca kısaltması UEMOA olarak da bilinir) bölgesel ticaret anlaşmalarının bir tarafıdır. Buna ilaveten, Benin'in de dahil olduğu AB-Batı Afrika Ekonomik İşbirliği Anlaşması Nijerya'nın imzalamaması nedeniyle müzakere statüsündedir.

WAEMU üyeleri Benin, Burkina Faso, Fildişi Sahili, Gine-Bissau, Mali, Nijer, Senegal ve Togo'dur. WAEMU üyesi ülkeler, birleşik dış tarifelerle daha fazla bölgesel entegrasyona yönelik çalışmaktadır.

ECOWAS ve ayrıca WAEMU bünyesinde yerel ürünlerin ticareti prensip olarak gümrük vergilerinden ve ithalat vergilerinden muaftır. İşlenmiş ürünlere ilişkin tarife tercihleri, ürünün menşeinin ve imalatçının uyruğunun garanti altına alınabilmesi için menşe şahadetnamesinin yanı sıra iki ön onayı (ürünün ve imalatçının) gerektirmektedir.

Dış ticaret, Benin GSYİH'sinin %51'ini oluşturmaktadır. Bu oran ülkenin mal ve hizmet ihracat ve ithalatının toplamının GSYİH'sine olan oranını temsil etmektedir. Ticaretin büyük çoğunluğu, hükümetin kapasitesini geliştirmek istediği Kotonu limanından geçmektedir.

Benin Cumhuriyeti'nde devlet kurumları ve dış ticaretle ilgili diğer özel yapılar tarafından verilen ön izinler, yetkiler, sertifikalar ve ön gümrükleme ve gümrükleme işlemleri için gerekli diğer tüm belgeler, Dış Ticarete Tek Pencere Sistemi (GUCE) platformu kullanılarak elektronik olarak iletilir (www.guce.gouv.bj). Buna ilaveten, adı geçen internet adresinde gtıp kodu ve menşe ülke girilerek ithalat ve ihracat işlemlerinde ödenecek vergilere ilişkin bilgi edinilebilmektedir.

Herhangi bir ithalat veya ihracat formalitesinden önce, yerel firmanın ithalatçı belgesinin olması zorunludur.

Gümrük Sınıflandırması:

Benin, Dünya Gümrük Örgütü'nün bir üyesi olup, uyumlaştırılmış gümrük sistemine (Harmonize Sistem) uymaktadır.

İthalat Prosedürü:

Benin'e mal ithal etmek için gerekli belgeler genel olarak şunları içerir:

- Fatura
- Konşimento (B/L)
- Bureau Veritas'tan denetim sertifikası
- İthalatçının ithalat lisansı
- Malların menşe tasdiki
- Tek maaş bordrosu (BFU)
- Elektronik kargo takip notu (BESC)

- Hayvan veya bitki sağlığı muayene sertifikası (varsa).

Gümrük Vergileri

ECOWAS ortak dış tarifesi (CET), Ocak 2015'ten bu yana tüm üye Devletlerde uygulanmaktadır. Benin'in dahil olduğu bahse konu tarifeler 2004'ten bu yana yürürlükte olan WAEMU tarifesinin yerini almış olup, tarife kategorileri %0, %5, %10, %20, %35 olmak üzere beş banttan oluşmaktadır. Bununla birlikte, Benin'in daha detaylı ürün grupları itibariyle tarım ürünlerine yönelik ortalama dış tarifesi tarım dışı ürünlere göre daha yüksektir. Ortalama gümrük tarifesi en yüksek 5 ürün grubu, hayvansal ürünler; giyim; kahve ve çay; meyve, sebze ve bitki; ve içecek ve tütün olup, en düşük 5 ürün grubu pamuk; elektriksiz makineler; kimyasallar; petrol; ve taşıma ekipmanlarıdır. Benin'in tabi olduğu ECOWAS CET bantları ile ülkenin üçüncü ülke ürünlerine uyguladığı en yüksek ve ortalama gümrük tarifeleri ile bu ürünlerin ülkenin ithalatındaki paylarını gösteren tablolar aşağıda yer almaktadır.

ECOWAS CET Tarife Bantları:

Kategori	Ürün Grubu	Gümrük Vergisi (%)
0	Temel sosyal ürünler (ilaçlar, tıp aletleri, ameliyatta kullanılan cihazlar, kitap, kağıt, gazete vb.)	0
1	Birincil ihtiyaç malları, ham maddeler ve sermaye malları	5
2	Ara mallar ve girdiler	10
3	Nihai tüketim malları veya mamul mallar	20
4	Ekonomik Kalkınmaya Özel Ürünler	35

Ürün gruplarına göre ortalama gümrük tarifesi, en yüksek gümrük tarifesi ve ithalattaki pay (%):

Ürün Grupları	Ortalama Tarife (%)	En yüksek tarife (%)	İthalattaki payı (%) (2021)
Hayvansal Ürünler	24,5	35	3,6
Süt Ürünleri	17,0	35	0,3
Meyve, sebze, bitki	17,8	35	0,8
Kahve, çay	18,5	35	0,2
Tahıl, müstahzarlar	13,6	35	24,6
Yağlı tohumlar, katı ve sıvı yağlar	11,4	35	2,5
Şekerler ve şekerlemeler	12,6	35	1,1
İçecek ve tütünlere	17,5	35	0,7
Pamuk	5,0	5	0,0
Diğer tarım ürünleri	9,6	20	0,4
Balık ve balık ürünleri	16,0	20	1,7
Metal ve mineraller	11,6	20	15,5

Petrol	7,7	10	10,5
Kimyasallar	7,1	35	8,9
Ağaç, kağıt vb	11,7	20	1,8
Tekstil	16,1	35	2,9
Giyim	20,0	20	0,1
Deri, ayakkabı vb.	12,3	20	0,7
Elektriksiz makineler	6,8	20	5,1
Elektrikli makineler	11,3	20	4,7
Taşıma ekipmanları	8,5	20	10,2
Diğer sanayi mamulleri	14,5	20	1,6

İç Vergiler ve Oranları

Benin'de standart olarak %18 oranında Katma Değer Vergisi (Taxe sur la valeur ajoutée) uygulanmaktadır ve ithal mallar ithalat giriş noktasında gümrük vergisine tabidir. KDV, mali yılın sonunda talep eden satıcılara ve ithalatçılara iade edilebilmektedir.

Tüketim Vergileri:

Aşağıdaki ürünlerden özel tüketim vergisi alınmaktadır.

- Sigara, puro, sigarillo, tütün ve diğer tütün ikameleri: %50 (tütün ve sigaraya uygulanan spesifik vergi miktarı şu şekilde tahsis edilmiştir: %80'i kamu hazinesine, %20'si spor promosyonu için),
- Alkollü içecekler: bira ve elma şarabı: %20; şaraplar: %40; Likörler ve şampanyalar: %45,
- Alkolsüz içecekler: enerji içecekleri: %20; alkolsüz içecekler, gazsız su hariç: %7,
- İthal maden suyu: %20,
- İthal meyve suyu: %20,
- Buğday unu: %1,
- İthal makarna: %5,
- Yenilebilir sıvı ve katı yağlar: çorba veya et suyu müstahzarları: %10; yenilebilir yağlar ve diğer katı yağlar: %1,
- Kahve, çay: %10,
- Parfümeri ve kozmetik ürünleri: %15,
- Plastik poşetler: %5,
- Mermer, altın külçeleri ve değerli taşlar: %10,

Şirket araçları da vergiye tabidir (motor büyüklüğüne göre 150.000 ile 200.000 XOF arasında).

2022'den itibaren ithalata Kentsel Kalkınma Harcı (RAU) ve Koridor Güvenlik Harcı (RSC) uygulanmaya başlanmıştır: RAU, tüketici rejimine tabi tüm ithal mallardan (şeker, süt, farmasötik ürünler ve tarımsal girdiler gibi temel ihtiyaçlar hariç) %0,5 oranında ad valorem oranında vergilendirilmektedir.

RSC, transit prosedürüne tabi tüm ithal mallardan (komşu ülkelere gönderilen hidrokarbonlar ve Nijer'den gelen uranyum hariç) %0,5 oranında değer üzerinden alınmaktadır.

Vergi İndirimleri:

Öte yandan bazı sektör ve faaliyetlere KDV indirimini veya muafiyeti uygulanmaktadır. Bankacılık ve genel sigorta, belirli ürünlerin ithalatı, elektrikli ve hibrid motosikletler, kitaplar ve gazeteler, tarımsal faaliyetler, iç tüketime yönelik gaz, yazar tarafından satılan sanat eserleri ve dışarıdan finanse edilen devlet sözleşmeleri (bazı durumlarda) KDV'den muaftır. Kovid-19 salgınıyla mücadelede kullanılan sağlık ekipmanı, malzemesi ve diğer sağlık girdilerinde her türlü gümrük vergisi, vergi ve KDV'den muafiyet mevcuttur. Buna ilaveten, mal ve hizmet ihracatından vergi alınmamaktadır.

Kurumlar Vergisi:

Şirket vergisi %30'dur.

Yabancı Şirketler İçin Vergi Oranı:

Yerleşik şirketler, Benin kaynaklı karlar ve yabancı kaynaklı temettüleri, faiz, telif hakları ve sermaye kazançları üzerinden vergiye tabidir, ancak yabancı kaynaklı endüstriyel ve ticari karlar üzerinden vergiye tabi değildir. Yerleşik olmayan şirketler yalnızca Benin kaynaklı gelirleri ve Benin'deki mülklerinin kira değeri üzerinden vergiye tabidir. Yabancı şirketlerin şubeleri yerli şirketlerle aynı şekilde vergilendirilmektedir.

Sermaye Kazançlarının Vergilendirilmesi:

İşletme varlıklarının elden çıkarılmasından elde edilen sermaye kazançları, 3 yıl içerisinde (şartlara bağlı olarak) yeni bir yatırım yapılmadığı sürece olağan şirket gelir vergisi oranı üzerinden vergilendirilir. Vergi mükellefinin üç yıllık süre içinde faaliyetlerini durdurması veya işletmesini elden çıkarması halinde, yeniden yatırıma dönüştürülecek sermaye kazançları derhal vergilendirilmektedir. Yerleşik olmayan şirketlerin sermaye kazançları %30 oranında vergilendirilir.

İzin Verilen Kesintiler ve Vergi Kredileri:

Gelir elde etmek için yapılan harcamalar için kesintilere izin verilir. Verilen hizmetlere göre makul olması halinde yönetim ücretleri düşülebilir.

Kredilere ödenen faiz, uygulanan oranların piyasadaki oranlara uygun olması durumunda düşülebilir. Bir şirketin sözleşmeye bağlanmış tüm borçları üzerinden yıllık olarak ödenmesi gereken net indirilebilir faizin toplam tutarı, vergi, faiz, amortisman ve karşılıklar öncesi toplamın %30'u ile sınırlıdır. Ancak faizin hemen indirilemeyen kısmı beş yıl ile sınırlı olmamak üzere ileriye aktararak mahsup edilebilir.

İlgili sosyal ve vergi masrafları da dahil olmak üzere, çalışma mevzuatına uygun olarak hesaplanan ücretli izin tazminatı düşülebilir. Ayrıca, giderlerin indirilmesine ilişkin genel koşulların sağlanması durumunda aşağıda belirtilen giderler de indirilebilir:

- a) Çalışan eğitim giderleri;
- b) Hastalık yardımları;

c) Şirketin, personelin tamamını veya belirli bir çalışanı kapsayan bir sözleşme kapsamında sigorta şirketine ödediği sağlık sigortası primleri.

Diğer Kurumlar Vergileri:

- %4 bordro vergisi (Versement patronal sur les salaires - VPS),
- İşveren tarafından ödenecek brüt maaşın %15,4'üne (%6,4 emekli maaşı ve %9 aile yardımı) eşit sosyal güvenlik katkı payları artı iş kazası sigortası için %1 ila %4 (risk düzeyine göre),
- Çıraklık vergileri,
- Damga vergileri,
- Sermaye artışları için 6.000 XOF tutarında bir vergi,
- Arazi, bina devri ve bir şirketin devralınmasıyla sonuçlanan hisse devri üzerinden %8 oranında vergi,
- Gelişmiş bir mülk için kira değerinin %6'sı ve gelişmemiş bir mülk için %5 oranında bir emlak vergisi,
- Bir şirketin araçlarına uygulanan vergi (motorun boyutuna göre 150.000 XOF ile 200.000 XOF arasında),
- Yıllık 1.000 XOF radyo vergisi ve yıllık 3.000 XOF televizyon vergisi bulunmaktadır.
- Sporun geliştirilmesine yönelik bir vergi, büyük şirketlerden alınmakta olup, vergiye tabi matrahı binde 1 oranında ciro (vergiler hariç) ile temsil edilmektedir.
- Benin'de varlıkların sigortalanmasına ilişkin sözleşmeler %0,25 (ihracat kredisi) ile %20 (yangın) arasında değişen oranlarda sigorta vergisine tabidir.

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

Benin'in ulusal standartlar kurumu olan Benin Ulusal Standardizasyon, Metroloji ve Kalite Kontrol Ajansı (ANM), bina inşaatı, elektrik ve tarımsal ticaret de dahil olmak üzere kendi ulusal standardizasyon ve sertifikasyon politikasını geliştirmekte ve uygulamaktadır. Ulusal standart geliştirme çalışmalarını koordine eder ve standartların desteklenmesini, benimsenmesini ve gönüllü olarak kullanılmasını sağlar. Ürün ve hizmetlere yönelik ulusal sertifikasyon programını uygular ve ulusal uygunluk işaretleme sistemini işletir. Çevrenin korunması da dahil olmak üzere ürünlerin, malların ve hizmetlerin kalitesini ve güvenilirliğini destekler. Ancak Benin, Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği (WAEMU) ve Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS) gibi bölgesel standartları ve diğer iç standartları da benimsemiştir.

Avrupa Birliği yakın zamanda Benin'e gıda maddeleri ve ilaçları test edecek bir laboratuvar kurulması konusunda yardım sağladı.

ANM, tüm ürün ve hizmetlere ilişkin hükümet standartlarının onayını verir ve yayımlar. Benin'deki birçok standart, ARSO (Afrika Standardizasyon Örgütü), ISO (Uluslararası Standardizasyon Örgütü) veya AFNOR (Fransız Normalleştirme Ajansı) gibi uluslararası standardizasyon kuruluşlarından benimsenmiştir. Benin aynı zamanda SMIIC (İslam Ülkeleri Standartlar ve Metroloji Enstitüsü) üyesidir.

Uygunluk Değerlendirmesi:

Gıda dışındaki ürünlerin uygunluk değerlendirmesi ANM tarafından yapılmaktadır. Gıda Güvenliği Kontrol Kurumu (ABSSA) yerel olarak gıda ürünlerinin uygunluk değerlendirmesiyle ilgilenirken, ithal gıda ürünleri için Uygulamalı Beslenme ve Gıda Ajansı (DANA) görev yapmaktadır.

Ürün sertifikası:

ANM, ABSSA ve DANA ürün türüne bağlı olarak tek ürün belgelendirme kuruluşudur.

Akreditasyon:

ANM, ABSSA ve DANA ithalat ve ihracata yönelik sertifika vermeye yetkili tek kurumdur. Farmasötik ürünler ABSSA tarafından test edilmektedir. Tecrübeli yabancı laboratuvarlardan alınan test sertifikaları kabul edilmektedir.

Teknik düzenlemelerin yayınlanması:

Devlete ait "La Nation" gazetesi, teknik yayınların yer aldığı ulusal gazetedir.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Mallar için özel etiketleme gereklilikleri yoktur. İyi etiketlenmiş ürünler, daha hızlı tanımlama ve gümrükleme avantajlarından yararlanmaktadır. Bununla birlikte, Benin kanunları, malların Benin'den veya Benin'in marka koruma anlaşması imzaladığı bir ülkeden geldiğini yansıtabilecek şekilde yanlış etiketlenmesi durumunda, herhangi bir yabancı doğal veya üretilmiş malın Benin'e girmesine veya Benin'den ayrılmasına izin vermemektedir. Menşe ülkesi tasdiki yapılmayan veya "ithal" olarak işaretlenmeyen malların Benin'e girmesine izin verilmemektedir.

Teknik Engeller

OECD'nin Ticareti Kolaylaştırma Göstergeleri, Benin'in, prosedürler, ücretler ve harçlar, yönetim ve tarafsızlık ve bilgi kullanılabilirliği gibi alanlarda Sahra Altı ülkelerinin ortalama performansının altında olduğunu göstermektedir.

Benin gönderilerin alıcıya zamanında ulaşma sıklığı ve lojistik altyapı kalitesi bakımından 2023 Dünya Bankası Lojistik Performans Endeksi kapsamında, 139 ülke arasında 66'ncı sırada yer almıştır.

Dünya Bankası'na göre Benin'de en çok uygulanan tarife dışı engeller arasında denetim gereklilikleri, yetkilendirme gereklilikleri ve teknik önlemler yer almaktadır.

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye

katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur: <https://teknikengel.gov.tr>

Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

2005 Telif Hakkı ve İlgili Haklar Kanunu fikri mülkiyet haklarını düzenlemektedir. Benin, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nün (WIPO) bir üyesidir ve telif hakları ve fikri mülkiyetin korunmasına ilişkin WIPO anlaşmalarına ve sözleşmelerine katılmıştır. Ancak Benin'de fikri mülkiyet haklarının uygulanması hükümetin sınırlı kapasitesi nedeniyle kısıtlanmaktadır.

Gayrimenkul Edinimi:

2017 yılında değiştirilen Arazi Kanunu, taşınmaz mülkiyet haklarını düzenlemektedir. Benin mahkemelerinde görülen davaların yaklaşık % 80'ini arazi mülkiyeti anlaşmazlıkları oluşturmaktadır. Arazi Yasası, araziye adil erişimi sağlamak ve mülkiyet haklarını korumak için tasarlanmıştır. Arazi Yasası, mülkiyetin elde edilmesi ve belgelenmesi için bir yasal prosedür oluşturmakta, kentsel ve kırsal alanlardaki mülkiyet spekülasyonunu azaltmak ve arazi gelişimini teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Arazi Yasası, uluslararası veya çok uluslu kuruluşlar tarafından finanse edilen kalkınma projelerinin uygulanamayacağını veya zorla tahliyeyle sonuçlanamayacağını şart koşmaktadır.

Taşınmaz ve kişisel mülkiyetteki teminatlı menfaatler tanınır ve uygulanır. Mülkteki teminatlı menfaatler, Ekonomi ve Maliye Bakanlığı Tapu Dairesi nezdinde kayıtlıdır. Ancak, edinim sürecinden kaynaklanabilecek arazi anlaşmazlıklarının önüne geçebilmek için, yabancı ve yerleşik olmayan yatırımcıların tapulu ve noterlik hizmeti alarak arsa satın almaları tavsiye edilmektedir. Kırsal alanlarda yatırım amaçlı büyük arazi kiralama, Arazi Yasasına uygun olarak yerel belediyeler tarafından yürütülmektedir.

Dağıtım Kanalları

Benin'in nüfusu ülkenin güney kesiminde, özellikle ekonomik başkent Kotonu ve çevre bölgelerde yoğunlaşmıştır. Perakendeciler ve tüketiciler genellikle yerleşik halk pazarlarında kümelenirler. Kotonu'daki Dantokpa pazarı, Batı Afrika'nın en büyük pazarlarından biridir ve hem toptancılar hem de perakendeciler için merkezi bir konumdur. Toptan satış sektöründe Beninlilere ait işletmeler bulunmaktadır, ancak büyük ölçüde Lübnan, Hindistan, Pakistan ve Çin'deki üçüncü ülke mülkiyetindeki işletmelerin hâkimiyetindedir. Benin'e yapılan ithalatın %80'inin resmi olmayan ağlar aracılığıyla Nijerya'ya yeniden ihraç edildiği tahmin edilmektedir.

Kotonu Limanı Nijerya'ya ve Burkina Faso, Nijer, Mali ve Çad gibi denize kıyısı olmayan ülkelere açılan önemli bir kapıdır. Limana gelen yükler karayoluyla kamyonlarla çeşitli yerel ve komşu noktalara taşınmaktadır. Benin'in Kotonu Limanı'nı Togo sınırına bağlayan yolu iyi durumdadır. Benin Hükümeti, Kotonu Limanı'nı Nijer ve Burkina Faso'ya bağlayan yolların yenilenmesi sürecindedir.

Benin'deki perakende pazarı Porto Novo ve Kotonu bölgesinde yoğunudur. Büyük kasabaların dışında çoğu Beninli geçimlik tarımla kendi yetiştiremedikleri yiyecekleri yerel pazarlardan satın almaktadır. Süpermarketlerde satılan ürünlerin çoğunluğu ithal olduğundan daha

pahalıdır; bu nedenle müşteri kitlesi çoğunlukla memurlardan ve harcanabilir geliri daha yüksek olan diğer orta sınıf üyelerinden oluşmaktadır. Beninliler genel olarak temel ürünleri yerel pazarlardan, temel olmayan ürünleri (et, kozmetik vb.) süpermarketlerden satın almaktadır.

Erevan Benin ülkenin en büyük perakende zinciridir ve Fransız Carrefour firması ile ortaklaşa faaliyet göstermektedir.

Acenta:

Benin pazarına girmeyi düşünen şirketlerin, özellikle de bölgede daha önce iş yapmamışlarsa, hem Fransızca hem de İngilizce bilen ve yerel iş uygulamalarına aşina olan saygın bir acente veya distribütörle çalışmayı düşünmelidir. Ürün veya hizmetler hakkında Fransızca belgelere ve literatüre sahip olunması yararlıdır.

Franchising:

Şu anda Benin'de franchising sınırlıdır ve araba kiralama, otel ve gıda sektörlerinde mevcut franchise'lar bulunmaktadır.

Doğrudan pazarlama:

Benin'de doğrudan pazarlama tekniklerinin kullanılması, sabit hatlı telekomünikasyon ve posta altyapısının sınırlı olması nedeniyle uygun olmayabilir. Ancak reklam ve iletişim şirketleri, cep telefonu sağlayıcıları ve bazı TV programları doğrudan pazarlamaya yönelik hizmetler sunabilmektedir.

Ortak Girişimler/Lisanslama:

Yabancı ve yerel şirketler, devlete ait şirketlerin özelleştirilmesine veya elden çıkarılmasına veya kamu alımlarına katılmak için ortak girişimler kurabilirler. Bir noterin yardımıyla, bir ortak girişimin mahkeme sicil memuruna kaydedilmesi ve resmi gazetede, halka açık günlük gazete "La Nation"da yayınlanması gerekir.

Hızlı teslimat:

Ülkede yalnızca iki resmi ekspres teslimat firması bulunmaktadır: Top Chrono ve DHL. Hizmetleri tüm ülkeyi kapsamaktadır. Ticari miktardaki ithalatlar gümrükleme ve ithalat vergisine tabidir.

Tüketici Tercihleri

Beninli tüketicilerin çoğunun harcanabilir geliri çok az ve hem (hane halkının sepetinin çoğunluğunu oluşturan) bakkaliye hem de dayanıklı tüketim malları konusunda fiyatlara son derece duyarlıdır.

Bununla birlikte, üst düzey ürünleri talep eden tüketici sayısı artmaktadır.

Bulunabilirlik ve yakınlık diğer iki önemli satın alma faktörüdür; perakendeciler ve tüketiciler genellikle halk pazarlarında kümelenir.

Benin'de doğrudan pazarlama tekniklerinin kullanılması, telekomünikasyon, posta ve BT altyapısının gelişmemiş olması nedeniyle verimli olmayabilir. TV, radyo ve gazeteler ana reklam araçları olmayı sürdürmektedir ancak cep telefonu mesajları da pazarlama amaçlı kullanılmaktadır.

Mevcut ve potansiyel müşterilerle doğrudan kişisel etkileşim önemlidir. Tanıtım materyalleri ve teknik dokümanlar Fransızca olmalıdır. Beninli tüketiciler bakım hizmetlerinin dayanıklı tüketim mallarının satın alma fiyatına dahil edilmesini bekleyebilirler.

Genel olarak, Benin pazarına girmek isteyen yabancı şirketlerin, hem Fransızca hem de İngilizce bilen ve yerel iş uygulamalarına aşina olan saygın bir acente veya distribütörle ortaklık kurması tavsiye edilir.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Mevcut ve potansiyel müşterilerle doğrudan kişisel etkileşim önemlidir. Tanıtım materyalleri ve teknik dokümanlar Fransızca veya hem Fransızca hem de İngilizce olmalıdır.

Ticari Tanıtım ve Reklam:

Kamuya açık günlük gazete "La Nation"a ek olarak Kotonu'da otuzdan fazla günlük gazete yayınlanmaktadır. Televizyon kanalları arasında ORTB (www.ortb.bj) ve Benin Business Channel (BB24) gibi ulusal TV istasyonları bulunmaktadır. Yerel Özel TV istasyonları arasında Golfe TV, Canal 3, Ado TV, TV Ilema ve Tele Carrefour ile Canal+ ve DSTV gibi uluslararası kablolu kanallar bulunmaktadır. Radyo çıkışları arasında çok sayıda özel radyo istasyonunun yanı sıra ulusal yayın kuruluşunun radyo bölümü de bulunmaktadır. ORTB, Golfe ve Canal 3 uydu aracılığıyla birçok Afrika, Avrupa, Kuzey Amerika ve Asya ülkesine yayın yapmaktadır.

Satış Hizmeti/Müşteri Desteği:

Beninli müşteriler, bakım hizmetlerinin dayanıklı tüketim mallarının satın alma fiyatına dahil edilmesini bekleyebilirler. Satıcılar bu noktayı müşterilerle netleştirmeli ve müşteri hizmetleri desteğini satın alma fiyatına dahil etmek isteyebilir veya satın alma sırasında bir satış sonrası destek anlaşması müzakere etmek isteyebilir.

Yerel Profesyonel Hizmetler:

Hükümet, yeni işletmelerin kaydını kolaylaştırmak için tek noktadan işletme kayıt merkezi kurmuştur. Buna ek olarak yatırımcıların, resmi belgelerin çoğu için gerekli olan yerel bir noter tutmaları tavsiye edilmektedir. Ayrıca, profesyonel danışmanlık hizmeti, avukat, tercüme ve etkinlik organizasyonu konularında hizmet alınabilecek işletme ve şahısların iletişim bilgileri için Ticaret Müşavirliğimiz (kotonu@ticaret.gov.tr) ile temasa geçilebilir.

Benin Ticaret ve Sanayi Odası (CCI Benin) ve büyük ölçekli özel sektör yatırımlarını kapsayan Özel Yatırımcılar Konseyi (CIPB) en büyük iki iş örgütüdür.

Buna ilaveten Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak şirket kurulumları konusunda yetkilendirilmiş olan Yatırımları ve İhracatı Teşvik Ajansı'nın (APIEx) Adı geçen kurumların bilgileri aşağıda paylaşılmaktadır:

- Benin Ticaret ve Sanayi Odası (Chambre de et d'industrie au Benin-CCI Benin): Tel: +229 91434343, e-posta: info@ccib.bj, web: <https://cci.bj/>
- Benin Özel Yatırımcılar Konseyi (Conseil des Investisseurs Prives au Benin-CIPB): Tel: +229 95429001, e-posta: info@cipb.bj, web: <https://cipb.bj/en/>
- Yatırımları ve İhracatı Teşvik Ajansı'nın (l'Agence de Promotion des Investissements et des Exportations- APIEx): Tel: +229 21318650 / 21318672 / 21310704, e-posta: contact@apiex.bj, web: <https://apiex.bj/>

Kamu İhaleleri

Kamu alımları Benin satın alma kanununa uygun olarak düzenlenmektedir. Merkezi hükümetten ve devlete ait işletmelerden gelen ihaleler, başta devlete ait olan "La Nation" gazetesi olmak üzere büyük gazetelerde duyurulmakta ve Benin Hükümeti'nin kamu ihalelerine ilişkin web sitesinde <https://marches-publics.bj/> yayınlanmaktadır. Teklif sahiplerinin tekliflerini Fransızca sunmaları gerekmektedir. Bazı kamu alımları projeleri Çok Taraflı Kalkınma Bankalarından borç alınarak finanse edilmektedir.

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Tarım ve Hayvancılık

Benin ekonomisi büyük ölçüde tarıma dayalıdır. Bu sektör, Benin'in GSYİH'sinin %26,9'unu oluşturmaktadır olup, tahmini olarak işgücünün %28'ini istihdam etmektedir (Dünya Bankası). Ülke verimli topraklara sahiptir ve Benin topraklarının üçte biri tarıma uygundur. Nüfusun yaklaşık yarısı geçimini çiftçilikle sağlamaktadır. Pamuk temel emtia ve temel ihraç ürünüdür. Yetişen diğer ürünler arasında kaju cevizi, mısır, manyok, patates, fasulye, palmiye yağı ve yer fıstığı bulunmaktadır.

Benin, yurt içinde nüfusu için yeterli gıda maddesi üretememekte ve aradaki farkı kapatmak için gıda ve tarım ürünleri ithal etmektedir. Benin'in ürünlerinin çoğu geçimlik tarımla yapılmakta ve gıda üretiminin yalnızca küçük bir yüzdesi iç pazara ulaşmaktadır. Benin, Kotonu Limanı'ndaki malların nispeten hızlı işlenmesi ve nispeten iyi yol koşulları ve güvenlik sayesinde, Benin'in komşularına, özellikle Nijerya'ya gönderilen tarımsal kargo için bir aktarma merkezidir. Kotonu Limanı'ndan ithal edilen pirinç, dondurulmuş kümes hayvanları, şeker ve tatlandırıcılar, öğütülmüş tahıllar, süt ürünleri, işlenmiş sebzeler ve bitkisel yağın tahmini %90'ı Batı Nijerya'ya veya Nijer'e yeniden ihraç edilmektedir.

Sanayi

Benin'deki sanayi sektörü, tarımsal işleme, tekstil ve inşaat gibi kilit sektörlerin yer aldığı bir dizi faaliyetle karakterize edilmektedir. Benin'in palm yağı rafinerisi, pamuk çırçırılama ve gıda işleme gibi endüstrileri destekleyen tarımsal kaynakları ile tarımsal işleme, endüstriyel faaliyetlerin önemli bir bölümünü temsil etmektedir. Tekstil üretimi, nispeten küçük ölçekli olmasına rağmen, ülkenin pamuk üretimini kumaş ve hazır giyim üretimi için kullanarak ekonomide önemli bir rol oynamaktadır. Altyapı geliştirme projeleri ve kentleşme süreci nedeniyle inşaat sektörü bir diğer öne çıkan sektördür. Hükümetin sanayi tabanını çeşitlendirmeye ve yabancı yatırım çekmeyi amaçladığı gelişmekte olan sektörler arasında yenilenebilir enerji ve hafif imalat yer almaktadır. Sanayi sektörü 2022 yılında GSYİH'nin %17'sini ve istihdamın %22'sini oluşturmuştur (Dünya Bankası).

Hizmetler

Benin hizmetler sektöründe ticaret ve taşımacılık faaliyetleri önde gelmektedir. Hizmetler sektörü Benin'in GSYİH'sinin %46,9'unu ve toplam istihdamın neredeyse %49'unu oluşturuyor. Diğer gelişen hizmet sektörleri arasında telekomünikasyon, bankacılık ve finans, ulaşım ve turizm yer almaktadır. Turizm, Benin'in kültürel mirası, tarihi yerleri ve doğal cazibe merkezleri nedeniyle umut vaat etmektedir.

Benin, Batı Afrika'nın beşinci büyük turizm merkezidir ve bu sektörde daha fazla gelişme için büyük bir potansiyele sahiptir. Hükümet, Kotonu'nun batısında, havaalanı ile Ouidah şehri arasındaki sahil bölgesini turizm merkezi olarak ilan etmiştir; bu nedenle bu bölgede otellerin

ve eğlence tesislerinin gelişmesini teşvik etmektedir. Turizmin genişletilmesi, köleliğin tarihi hakkında bilgi edinmek, sömürge öncesi sarayları ve geleneksel mimari yapıları ziyaret etmek ve yaban hayatına tanık olmak için turistleri ülkenin bazı bölgelerine çekmek üzere tasarlanan projelerle hükümetin İlk Eylem Planının (PAG) önemli bir unsurudur. Kuzeydeki bu sektördeki zorluklardan biri, Aralık 2021'de başlayan artan güvenlik kaygıdır. Benin Hükümeti, iki önemli milli parkında (Pendjari ve W milli parkları) güvenliği artırmak amacıyla, burada güvenliği yönetmek ve kaçak avlanmayı önlemek amacıyla Afrika Parklar Ağı ile sözleşme imzalamıştır.

Ocak 2022'de Talon yönetimi, tahmini 20,6 milyar dolar olan İkinci Hükümet Eylem Planını (Fransız kısaltması-PAG) yayınlamıştır. PAG, 23 sektörden 342 projeyi içermektedir. Potansiyel altyapı projeleri arasında yol, havaalanı ve demiryolu inşaatı, liman genişletme, konut, telekomünikasyon ve bilgi teknolojisi ile enerji yer almaktadır. Genel olarak, Benin Hükümeti, yeni bir uluslararası havaalanına yönelik altyapı projelerini, Kotonu Limanı'nın önerilen genişletilmesi ve modernizasyonunu ve ana ulaşım yollarını destekleyen yeni yolların iyileştirilmesini veya inşa edilmesini geliştirmek için Kamu-Özel Ortaklıklarından yararlanmayı amaçlamaktadır.

Yol, havaalanı, liman ve demiryolu inşaatı, su temini altyapısı ve otel, konut ve ticari merkezlerin inşaatı öne çıkan sektörler arasında yer almaktadır.

Enerji

Benin'de enerji üretiminde geleneksel biyokütle kullanımı yaygındır. Öte yandan ülkenin biyodizel potansiyeli bulunmaktadır. Elektriğe erişimin artırılması ve geleneksel enerji kaynaklarına sürdürülebilir alternatifler yaratılması hedeflenmektedir.

Biyokütleyle Dayalı Enerji: Benin büyük ölçüde biyokütleyle dayalı enerji kaynaklarına dayanmaktadır. Bunlar arasında odun, odun kömürü ve yemek pişirmek ve ısıtmak için kullanılan mahsul artıkları gibi geleneksel yakıtlar yer alıyor.

Biyodizel Potansiyeli: Ülke, jatropha, hintyağı, palmye, pamuk, yer fıstığı ve soya gibi ürünlerden biyodizel üretme potansiyeline sahiptir.

Diğer Biyokütle Kaynakları: Benin ayrıca ek biyokütle enerji kaynakları olarak tarımsal kalıntıları, etanolü ve biyoyakıtları da kullanmaktadır.

Ülkenin sahip olduğu tek enerji kaynağı biyoyakıtlar olup, petrol üretimi bulunmamaktadır. İhtiyaç duyulan petrol, doğalgaz ve kömür yurtdışından ithal edilmektedir.

Elektrik Sektörü:

Benin, özellikle Nijerya ve Gana gibi komşu ülkelerden elektrik ithalatına önemli ölçüde bağımlıdır.

2021 yılında Benin'in elektrik tüketimi net enerji tüketiminin %3,1'ini oluşturmuştur. Benin nüfusunun %42'sinin, kırsal alanda ise %18'inin elektrik enerjisine erişimi bulunmaktadır; yıllık

toplam elektrik tüketimi 5 bin TJ seviyesindedir. Benin hükümeti U.S. Millennium Challenge Corporation adlı Amerikan bağımsız dış yardım kuruluşu ile işbirliği yapmış olup, bu kapsamda, hibe ve imtiyazlı borç imkânlarından yararlanarak üretim, dağıtım ve modernizasyon gibi enerji yatırımları gerçekleştirilmektedir. Benin hükümeti ayrıca ek enerji üretim kapasitesinin inşasını finanse etmek için İslam Kalkınma Bankası da dahil olmak üzere diğer bağışçılar veya mali destekçilerle ortaklık kurmaktadır. Société Béninoise d'Énergie Electrique (SBEE), ulusal topraklarda elektrik enerjisinin satın alınmasından, üretilmesinden ve dağıtımından sorumludur. Ülkede bağımsız güç üreticileri (IPP) yatırımları desteklenmektedir. Termal, rüzgar, güneş sektörleri potansiyel enerji yatırım alanlarıdır.

Ülkenin enerji ithalatına bağımlılığı yüksek olup, 2000 yılından itibaren enerji ithalat trendi artış yönündedir. 2000-2021 döneminde ülkenin toplam enerji ithalatı %251 artmış olup tüketilen enerjinin %41,5'i ithalat yoluyla karşılanmaktadır. Bununla birlikte, doğu komşusu Nijerya'dan kayıt dışı biçimde petrol tedariki yapılmaktadır. Benin'den yurtdışına enerji ihraç edilmemektedir. Benin'in mineral yakıtlar ve yağlar grubunda (27. Fesil) BAE, Suudi Arabistan, Hindistan, Nijerya ve İspanya ilk 5 tedarikçidir.

1950'li ve 1960'lı yıllarda enerji santralleri ve diğer enerji tesisleri inşa edilirken, yatırım eksikliği nedeniyle enerji üretimi geliştirilememiştir. Benzer şekilde, ülkenin Gine Körfezi'ndeki konumu, 1980'lerin sonlarından itibaren petrol üretimine yönelik girişimlere yol açmıştır. Ancak kârsız faaliyetler nedeniyle petrol üretimi 1998 yılında durdurulmuştur.

Elektrik Bohicon, Parakou, Cotonou ve Porto-Novo'da bulunan tesisler tarafından çoğunlukla doğalgazla üretilmektedir. Buna ilaveten, Togo'da Benin ve Togo ortak girişimiyle kurulan 60 MW kapasiteli Nangbeto Barajı iki ülkeye elektrik tedarik etmektedir. Adı geçen baraj iki devletin ortaklaşa kurduğu Communauté Electrique du Bénin - CEB (Electricity Community of Benin) tarafından yönetilmektedir. Bu oluşum elektrik tedarikinde Gana'ya bağımlı bulunan bu iki ülkede elektrik kapasitesini ve altyapısını geliştirmeyi amaçlamaktadır. Benin'in elektrik talebinin yaklaşık yarısı, Gana'nın Akosombo'daki Volta Nehri Projesinden enerji ithal edilerek karşılanmaktadır.

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Benin, zengin bir kültürel mirasa sahip bir ülkedir ve iş kültürü, tarih, coğrafya ve sosyal dinamikler tarafından şekillenmiştir. Ülkenin iş kültürüne ilişkin bazı bilgiler aşağıda verilmektedir.

Coğrafya ve Demografi:

Benin, Batı Afrika'da yer alır ve Nijer, Burkina Faso, Nijerya ve Togo ile sınırları paylaşır. Güney ve orta bölgeler daha yoğun nüfusa sahiptir.

Ülke, Kasım'dan Nisan'a kadar kuru mevsim ve Mayıs'tan Ekim'e kadar yağışlı mevsim yaşar.

Diller:

Fransızca, resmi iletişimde yaygın olarak kullanılır. İngilizce, ortaokullarda öğretilir. Elliden fazla dil ve lehçe konuşulur; bunlar arasında Fon, Yoruba, Aja, Mina, Goun, Bariba ve Dendi bulunur.

Kültürel Çeşitlilik:

Benin, göç, ön-kolonyal krallık rekabeti ve sömürge etkisi gibi tarihsel faktörler nedeniyle kültürel homojenliğe sahip değildir. Etnisite, meslek ve din, nüfus içindeki ayrılıklara katkıda bulunur.

Sembol:

Ulusal bayrak, başlangıçta yeşil, kırmızı ve sarı renklerden oluşuyordu ve umudu, cesareti ve hazineleri simgeliyordu. 1975'te ideolojik değişiklikleri yansıtan yeşil kırmızı bir yıldızla değiştirildi. 1990'da orijinal bayrak yeniden kabul edildi ve Marksist ideoloji reddedildi.

Ekonomi ve İş Dünyası:

- Benin ekonomisinde pamuk, yer fıstığı, kahve ve palmye yağı üretimi yaygındır.
- Hafif sanayi, temel ürünleri işler ve tüketici malları üretir.
- İş ilişkileri saygı, sabır ve ilişki kurma üzerine odaklanır.
- Zamanında olmak önemlidir, ancak toplantılar sosyal sohbetler nedeniyle gecikebilir.
- İş toplantıları için mütevazı ve resmi giyinilmelidir.
- El sıkışması yaygındır ve unvanlar önemlidir.
- İş tanışmalarında kartvizit değişimi yapılır.

Müzakereler zaman alabilir ve güven oluşturmak önemlidir.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi uygulaması

Benin ziyaretleri için vize gereksinimleri aşağıdaki gibidir:

Pasaport ve Vize:

Benin'e seyahat etmek isteyen yabancı ziyaretçiler, ülkeye giriş yapabilmek için geçerli bir pasaport ve vize sunmalıdır. Türk vatandaşları için umuma Mahsus Pasaport, Hususi ve Hizmet

Pasaportu Hamilleri vizeye tabidir. Diplomatik Pasaport hamilleri 90 gün süreyle vizeden muaftır.

Havaalanında veya kara veya deniz giriş noktalarında vize verilmemektedir.

Benin, turizm, iş ve transit amaçlı e-vize sunmaktadır. Benin e-vizeye <https://evisa.bj/> adresinden başvurulabilmektedir.

E-Vize Başvuru Şartları:

Pasaportun giriş tarihinden itibaren en az 6 ay geçerli olmalıdır.

Başvuru sahibinin e-posta adresi geçerli olmalıdır.

Benin'deki konaklama adresi belirtilmelidir.

Seyahatin kaynağı ve ayrılış tarihi belirtilmelidir.

Sarı Humma aşısı önerilmektedir.

E-Vize Alımı:

Benin e-vizesi, basit bir çevrimiçi form doldurularak alınabilir. Onaylandıktan sonra, genellikle birkaç iş günü içinde e-posta ile Benin e-vizesi gönderilir. Onaylanan e-vize tercihe bağlı olarak tek girişli veya çok girişli ve 30 veya 90 gün süreyle verilebilir.

Resmî Tatiller ve Mesai Saatleri

Bankalar: Pazartesten Cumaya 08:00 - 12:30 ve 15:00 - 18:30; Cumartesi sabah 9'dan öğleden sonra 1'e kadar açıktır.

Mağazalar ve İşletmeler: Pazartesi'den cumartesiye, sabah 8'den öğlene ve öğleden sonra 3'ten akşam 7'ye kadar açıktır.

Resmi tatiller (2024):

Tatil Tarihi	Gün
Yılbaşı Günü	01 Ocak Pazartesi
Geleneksel Din Günü (Vodoun Festivali)	10 Ocak Çarşamba
Paskalya Pazartesi	01 Nisan Pazartesi
Ramazan Bayramı (Korité)	10 Nisan Çarşamba
İşçi Bayramı	01 Mayıs Çarşamba
Yükseliş Günü	09 Mayıs Perşembe
Pentikost Pazartesi	20 Mayıs Pazartesi
Kurban Bayramı (Tabaski)	17 Haziran Pazartesi
Bağımsızlık Günü	01 Ağustos Perşembe
Göge Kabul Günü	15 Ağustos Perşembe
Peygamber'in Doğum Günü (Maouloud)	16 Eylül Pazartesi
Azizler Günü	01 Kasım Cuma
Noel Günü	25 Aralık Çarşamba

Şirketlerin Genellikle Kapandığı Dönemler:

- Paskalya: Mart sonu/Nisan başı
- Aralık Sonu: Noel

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

Benin’de yaygın olarak kullanılan bazı şirket türleri ve özellikleri aşağıda belirtilmektedir.

– Limited Şirket (LLC/SARL)

Ortak sayısı: Herhangi bir uyuktan olabilecek ve ülkede ikamet etmeyen en az bir hissedar ve bir yönetici

Hissedarlar ve sorumluluk: Sorumluluk hisselerle sınırlıdır

– Halka Açık Limited Şirket (PLC)

Ortak sayısı: Herhangi bir uyuktan en az bir hissedar ve üç yönetici. Şirketin üçten fazla hissedarı varsa, bir yönetim kurulu atanmalıdır (en az üç yöneticiden oluşan)

Sermaye: 18.000 dolar (halka açık şirketlerde 180.000 Dolar)

Hissedarlar ve sorumluluk: Sorumluluk, hissedarların katkılarıyla sınırlıdır.

– Limited Ortaklık (Société en Commandite Simple - SCS)

Ortak sayısı: En az bir sınırlı sorumlu ve bir sınırsız sorumlu

Sermaye: Minimum sermaye gerekmez

Hissedarlar ve sorumluluk: Yönetime katılmayan ortakların sınırlı sorumluluğu vardır. Ancak genel ortaklar veya yönetici ortaklar müşterek ve sınırsız sorumluluğa sahiptir.

Çalışma Düzenlemeleri:

Haftalık Çalışma Süresi: Benin’de yasal olarak haftada 40 saat çalışma süresi belirlenmiştir. Bu süre, tarım işçileri için yılda 2400 saat ve diğer işçiler için haftada 40 saat olarak uygulanır.

Emeklilik Yaşı:

Emeklilik yaşı 60 (erken emeklilik için 55) olup, en az 180 ay prim ödemiş olunması gerekmektedir.

Çalışma Sözleşmeleri:

Benin İş Kanunu’na göre, çalışma sözleşmeleri yazılı veya sözlü olarak yapılabilir. Bir aydan fazla süren belirli süreli sözleşmeler yazılı olmalıdır ve en fazla 2 yıl sürebilir. Bu tür sözleşmeler sadece bir kez yenilenebilir.

Asgari Ücret: Benin’de hükümet tarafından belirlenen asgari ücret şu anda 40.000 XOF’dur.

Sosyal Güvenlik Katkıları:

İşverenler, brüt aylık maaşın %15,4’ünü (bunun içinde %6,4 emeklilik ve %9 aile yardımı) öderler. Ayrıca, işteki risk derecesine bağlı olarak endüstriyel kaza sigortası için %1 ila %4 arasında katkıda bulunurlar.

İşçiler, sosyal güvenlik için brüt aylık maaşın %3,6’sını öderler.

Tatil Tazminatı:

Tatilin çalışma dışı bir güne denk gelmesi durumunda bir tazminat günü sağlanmamaktadır. Ancak bir kişinin tatil veya pazar günü fazla mesai yapması gerekiyorsa, normal ücretinin %50'si oranında artış alma hakkına sahiptir.

Şirket Kurma Prosedürü

Benin'de iş kurabilmek için öncelikle şirket sermayesinin bankaya yatırılması gerekmektedir. Bir şirketin kurulması, Yatırımları ve İhracatı Teşvik Ajansı'nın (APIEx) İş Resmileştirme için Tek Pencere (GUFÉ) sistemi üzerinden <https://monentreprise.bj> adresinden çevrimiçi olarak gerçekleştirilmektedir. Firma temsilcileri doğrudan veya bir muhasebeci üzerinden başvuru yapabilmektedir. Online başvurudan sonra Apex şubelerine doğrudan gidilmesi ve gerekmektedir. Yabancıların banka hesabı açabilmesi için Benin Göçmenlik Bürosu'ndan oturma izni alması gerekmektedir. Banka hesabı şirket kurulduktan sonra açılabilir.

Şirket kurabilmek için başvuru sahibinin pasaportu, kimlik kartının onaylı bir kopyası ve ikamet belgesi talep edilmektedir. Sabıka kaydı kontrolü de istenebilmektedir. Kurulacak şirketin yabancı bir şirketin şubesi olması durumunda, yerel yönetim kurulu üyeleri için yukarıda belirtilen belgelerin sunulması gerekmektedir. Şirket kurulma süreçleri yabancı firmaların temsilcilikleri dahil olmak üzere tüm şirket türleri için benzerdir.

Bankacılık Mevzuatı

Benin'de bankacılık sektörü Ekonomi ve Maliye Bakanlığı ile Batı Afrika Devletleri Merkez Bankası'nın (BCEAO) gözetimine tabidir. Yabancı yatırımcılar, Benin'in özel finans kurumlarından ve merkezi Abidjan, Fildişi Sahili'nde bulunan ve her WAEMU üye ülkesinde yerel şubeleri bulunan WAEMU Bölgesel Menkul Kıymetler Borsası'ndan (Bureau Regional des Valeurs Mobilieres- BRVM) kredi alabilirler. Yabancı yatırımcıların Benin'de banka hesabı açması ve yerel piyasadan kredi alması konusunda herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Ancak banka hesabı açmak için ikamet belgesi veya şirket kaydının sunulması gereklidir. Yabancıların döviz hesabı açmalarına izin verilmemektedir.

Bankacılık sektörü genel olarak güvenilirdir. BCEAO'ya ek olarak Benin'de ondan fazla ticari banka faaliyet göstermektedir. Yabancı bankaların Benin'de şube açmadan önce bankacılık lisansı almaları gerekmektedir.

Kaynak: T.C. Kotonu Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği